

Bruksanvisning för programmet Bildbanksgeneratorsn 1.0.0

1 Tack

Tack för att du har införskaffat programmet "Bildbanksgeneratorsn version 1" (kallad BBG) från Äppelklyftig. Vi hoppas att programmet ska vara till din nytta och för- enkla byggandet av egna bildbanker.

Denna bruksanvisning beskriver hur programvaran installeras på din dator och hur programmet kan användas med alla dess funktioner. Om du hittar fel i denna bruks- anvisning, anser att programmet beter sig fel eller önskemål om förändringar i framtida versioner kontakta oss gärna med e-post på adressen *info@appelklyftig.com*

2 Systemkrav

Bildbanksgeneratorsn kan bara köras på datorer med Microsofts operativsystem Windows; 98SE, ME, NT4 (med servicepack 6), 2000 (med servicepack 3), XP, Vista och 7. Förutom operativsystem krävs även att Microsoft Internet Explorer version 5.01 och Microsoft .NETTM Framework version 2.0 eller senare är installerat på datorn. Är de inte det så behöver du cirka 100MB ledigt på datorns hårddisk. Eftersom nästan alla användare idag använder Windows XP eller senare så kommer denna installationsanvisning att utgå från detta. Har du ett äldre operativ- system som du vill köra BBG på och kör fast ber vi dig kontakta Äppelklyftig för hjälp – det har visat sig bli enklast så för alla.

Din dator måste ha minst 64 MB internminne och köra på minst 90 MHz.

Rekommenderade värden är dock minst 256MB och 500MHz för att det inte ska kännas alltför segt. Programmets menyer är på svenska och engelska.

3 Installation

Utöver denna skriftliga installationsanvisning innehåller installationsskivan en film på hur man installerar programvaran. Är du ovan vid att installera program så kan filmen ge ett bra stöd och ett alternativt sätt att förklara hur man ska göra. Filmen kan ses genom att dubbelklicka på filen "installationsanvisning.htm" på CD:n.

Observera att du vanligtvis måste ha administratörsrättigheter för att kunna installera program på din dator. BBG är beroende av andra program och tillägg så exakt hur installationen kommer att genomföras beror på vilket operativsystem som körs och vad som är installerat sedan tidigare på din dator.

3.1 "Utan installation"

Om alla förutsättningar redan är uppfyllda så behövs Bildbanksgeneratoren faktiskt inte installeras utan kan köras direkt utan installation och utan administratörs-rättigheter (och utan hjälp av någon IT-avdelning).

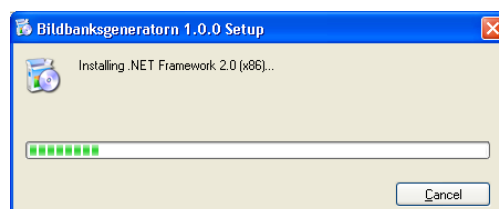
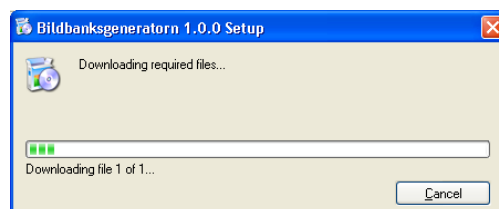
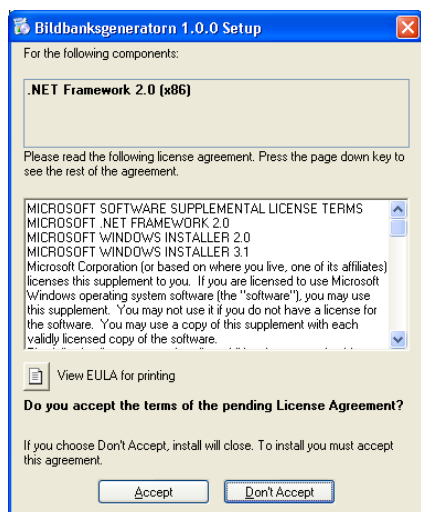
Gör så här:

1. Kopiera filen "Bildbanksgeneratoren.exe" till skrivbordet (ikon med tre kort). Du kan även prova att köra programmet direkt ifrån CD-skivan där den ligger i mappen "BBG"
2. Dubbelklicka på programmet
3. Startar programmet (efter att en initieringsfil skapats) är du i mål och behöver inte göra mer. Om det inte startar så uppfylls inte alla förutsättningar och det blir därför enklast att göra en "riktig" installation.

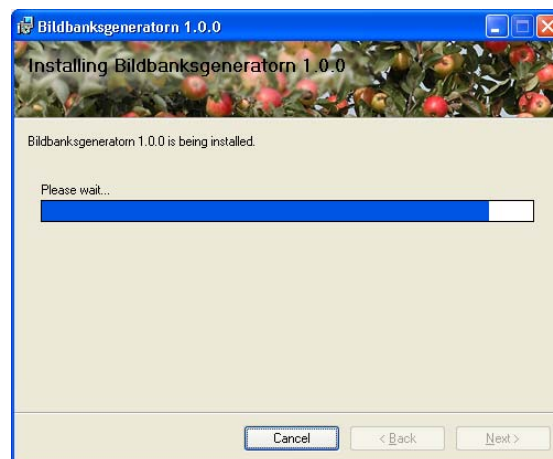
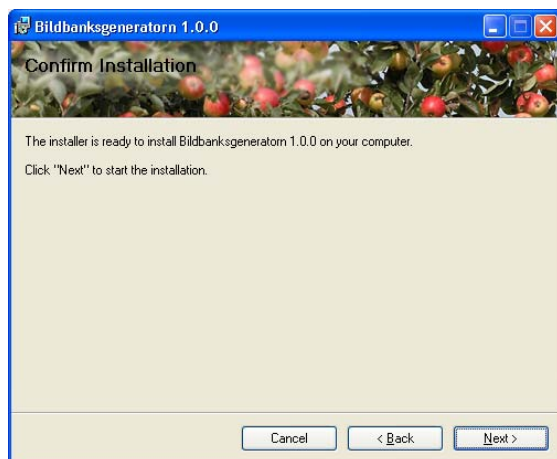
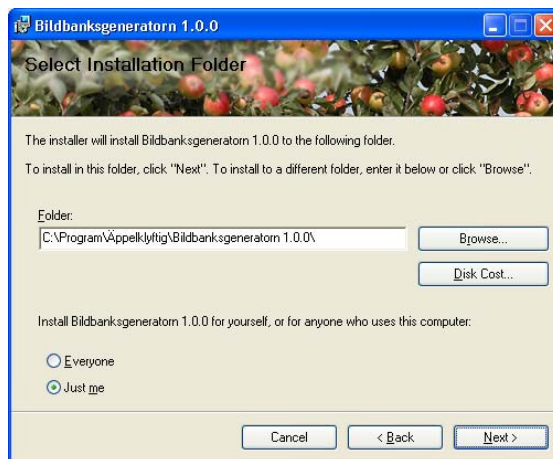
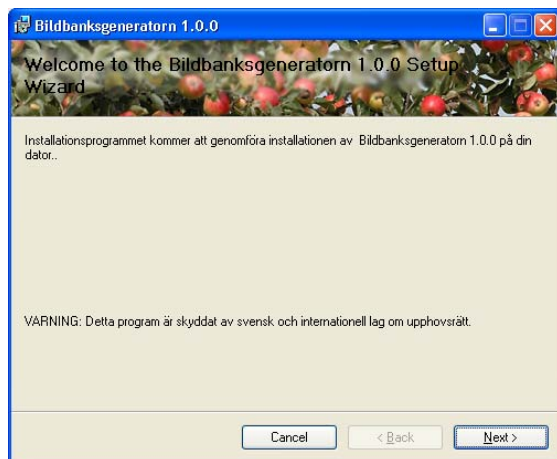
3.2 "Riktig installation"

Det enklaste sättet att installera BBG är att köra filen setup.exe. Om något tillägg saknas så kommer dessa automatiskt laddas ner från Microsoft via Internet och installeras först. Ett sådant tillägg är .NET Framework. Observera att om tillägget måste laddas ner i sin helhet (ca 25MB) så kan det ta en stund. Om din dator är kopplad till Internet klicka på Accept-knappen och vänta. Om du av något skäl inte kan eller vill ladda ner stora datamängder via Internet så finns .NET Framework på installationsskivan. Nackdelen med att använda skivans installationsprogram är att du måste göra det manuellt innan detta steg och eftersom allting ständigt förbättras så får du inte den allra senaste versionen av .NET.

Om datorn inte har .NET installerat sedan tidigare kommer du att först mötas av följande tre fönster:

Därefter följer fyra fönster för själva installationen av Bildbanksgeneratoren.

Installationen inleds med ett startfönster (tyvärr delvis på engelska) som påminner om att programmet inte får piratkopieras och du väljer "Next>" för att välja vilken mapp på hårddisken som programmet ska placeras i. Om du inte har några särskilda önskemål så klicka på "Next>"-knappen och därefter "Next>" igen. I Windows 7 kan det eventuellt komma en UAC-säkerhetsfråga på om du vill köra installationen (vilket du vill). När programmet är färdiginstallerat så är det bara att trycka på "Close" och installationen är nu helt klar.

3.3 Avinstallation

Om du inte vill ha programmet på din dator längre kan "Bildbanksgenerators" och även ".NET Framework" avinstalleras genom att välja kontrollpanelens "Lägg till och ta bort program" eller genom att köra Setup programmet igen.

3.4 Uppdateringar (VIKTIGT!)

Inget program är säkrare än den svagaste delen. BBG vilar på funktionalitet från en rad olika program i operativsystemet, Internet Explorer och .NET ramverk. För att BBG ska gå så säkert som möjligt är det viktigt att du har installerat de säkerhetsuppdateringar som ständigt tillhandahålls gratis av Microsofts webbplats.

4 Programmet Bildbanksgeneratoren

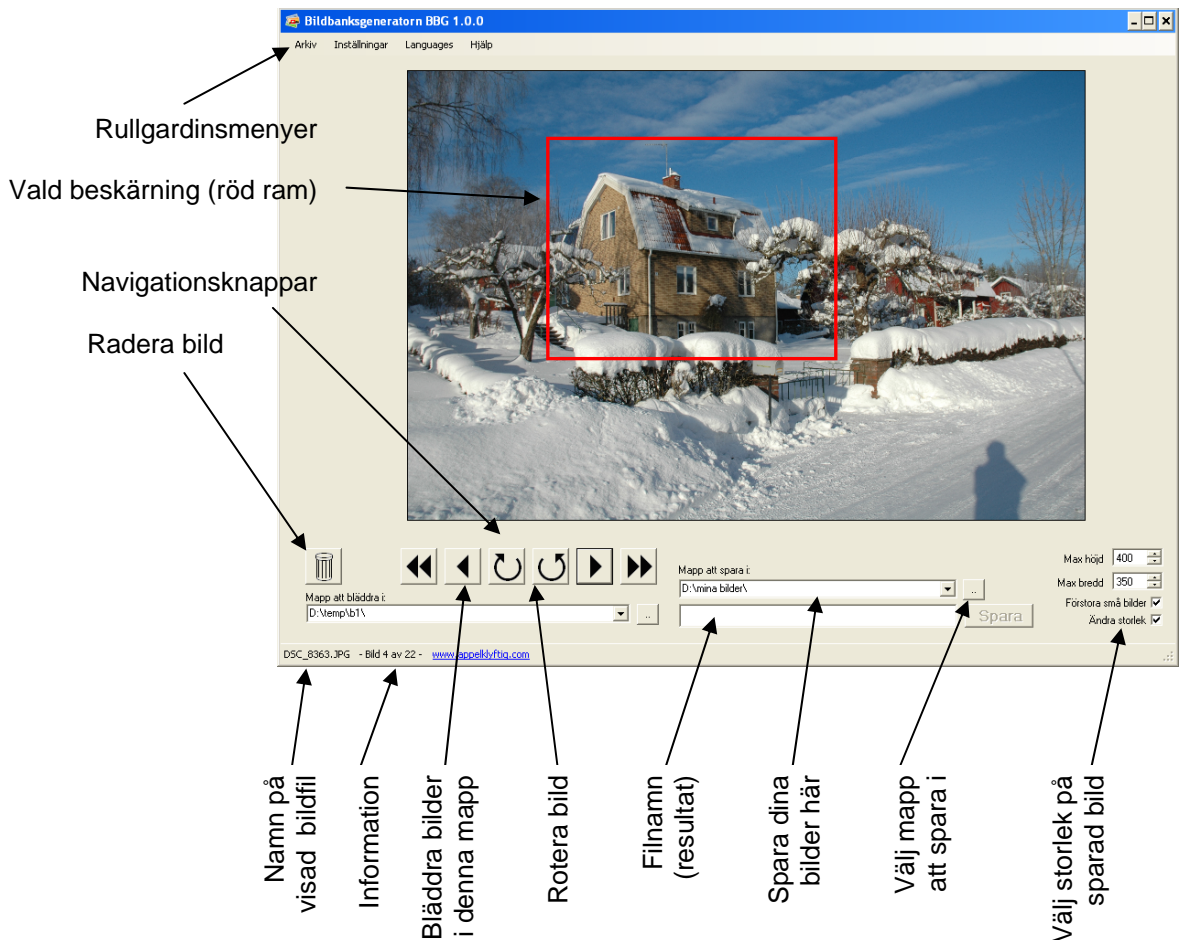
4.1 Start

Du startar programmet genom att klicka på ikonen med tre vykort på antingen skrivbordet eller i program-menyn under startknappen.

4.2 Grundläggande funktioner

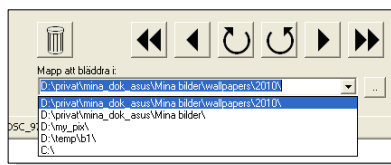
Du kan bläddra bland jpg-bilder i en mapp sedan eventuellt beskära och spara utsnittet under ett annat namn. Du kan även vrida på bilderna och ändra storleken på bilden du beskurit. Om du inte beskurit bilden (markeras med röd ram) så avser man hela bilden så som den presenteras.

4.2.1 Välj mapp att bläddra i

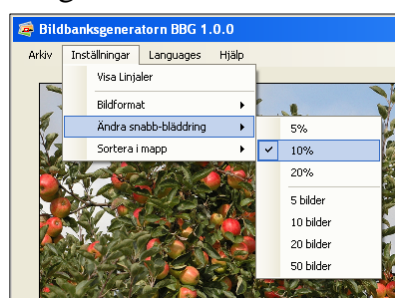
För att skapa en bildbank så utgår man från några befintliga bilder som man byter namn på eller kanske klipper ut olika delar om den innehåller flera saker som man vill ha med i sin bildbank. Du kan välja sökvägen till dina käll-bilder på följande tre olika sätt.

1. Skriv manuellt in sökvägen. Är den ogiltig så kommer den att rödmarkeras.
2. Tryck på intilliggande ".."-knapp och klicka dig fram till rätt mapp
3. Välj någon av de tidigare valda mapparna i rullgardinsmenyn som innehåller sökvägarna. BBG sparar de tio senast använda mapparna.

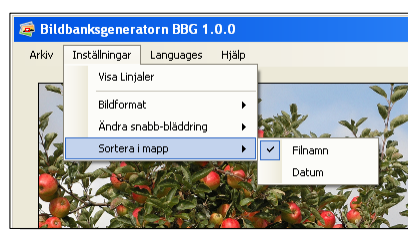
4.2.2 Bläddra och navigera i vald mapp

När en mapp är vald så kommer BBG att börja visa den första bilden i mappen och du navigerar fram och tillbaka med enkel-pilarna. Bilden kan roteras men rotationen sparas inte så när du återkommer till bilden så kommer du behöva rotera den igen. BBG läser av eventuell rotationsinformation i bilderna som kameran kan ha lagrat men om sådan saknas kan du behöva rotera bilden manuellt. Dubbelpilarna är "snabb-bläddrare" som gör att du kan hoppa flera bilder i taget. Det finns två olika sätt på hur stort ett snabb-hopp ska vara. Antingen så hoppar den en viss andel (i procent) av mappens alla bilder. Om t.ex. 10% är valt så hoppar man igenom hela mappen på 10 klick oavsett antalet bilder. Det betyder att om mappen innehåller 60 bilder så är varje hopp 6 bilder och innehåller den 150 så blir varje hopp 15. Man kan även ställa in att alltid hoppa ett fixt antal bilder.

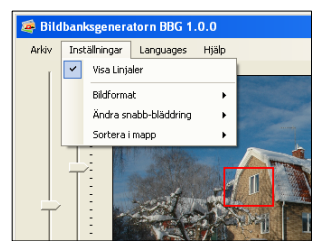
4.2.3 Sortera i mapp

Bilderna mappen sorteras i antingen bokstavsordning på filnamn eller i datumordning med äldsta bilden först och nyaste sist.

4.2.4 Visa linjaler

Linjalerna visar var kanterna på utsnittet ligger i vertikal och horisontell ledd. Du kan enkelt justera utsnittet genom att dra i linjalernas markörer och på det sättet flytta en enskild kant istället för att markera om hela utsnittet.

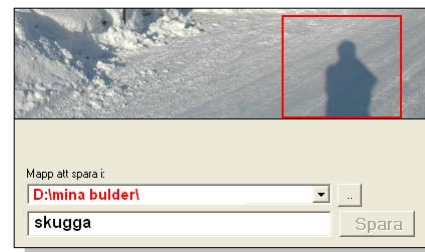

4.2.5 Spara resultat

Välj en mapp att spara din bildbank i genom att antingen välja ”..”-knappen. De tio senast använda mapparnas sökvägar sparas i rullgardinsmenyn på samma sätt som när man väljer bild-mapp att bläddra i.

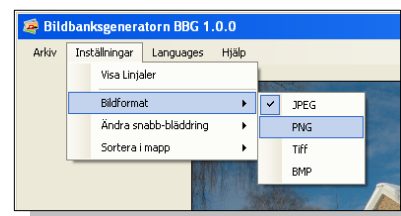
Resultatet kan sparas i något av flera vanliga bildformat genom att klicka på ”Spara”-knappen.

Om knappen av någon anledning är inaktiverad (grå) så beror det på att antingen är en bild alldeles nyss sparad med det namnet, att destinations-mappen där resultatet ska sparas är ogiltig, utsnittet är fel eller något annat. Prova att byta namn eller att ringa om utsnittet. Är en mapp ogiltig eller felstavad som i exemplet ovan, så blir texten på sökvägen röd.

4.2.6 Bildformat

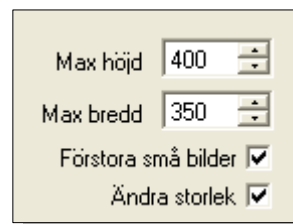
Du kan under rullgardinsmenyn ”Inställningar” välja i vilket bildformat du vill spara dina resultat. Följande tabell sammanfattar de tillgängliga formaten och några viktiga egenskaper.

BMP	Lågkomprimerat filformat som ger stora filer. Ett standardformat i Windows-sammanhang.
JPG	Ett komprimerat filformat som är avsett för fotografier. Komprimeringen i detta fall innebär att kanter i bilden och färgövergångar blir lite suddiga. Mycket vanligt format på webbsidor och är det rekommenderade och man kan acceptera en viss oskärpa
PNG	Ett komprimerat filformat som fungerar ungefär som GIF fast utan färgnyansbegränsning och ger heller inte suddiga kanter likt JPG. Fungerar på webbsidor. Bra för symboler, text, skyltar och bilder med få färger där man vill ha maximal skärpa. Png har inte lika effektiv komprimering som jpg
TIFF	Ett filformat med ursprung från telefaxar. Ger hygglig komprimering och skarpa resultat men är inte lika använt som ovanstående övriga bildformat. Fungerar ej på webbsidor.

4.2.7 Maximal bildstorlek

Vid vissa situationer vill man att alla bilder i en bildbank ska ha samma bredd eller höjd eftersom vissa program som använder sig av bildbanker inte kan sätta bildstorlek på ett bekvämt sätt. Istället för att manuellt behöva justera höjden på alla bilder så kan man låta BBG justera bildernas storlek till att ha en högsta storlek. Pondera att man beskär en bild så att den

blir långsmal med formen 1200 pixlar (bildpunkter) bred och 300 pixlar hög. Om man väljer att bilden ska bli högst 400 pixlar bred så kommer den att skalas om så att den istället blir 400 bred och eftersom det bara är en tredjedel av den ursprungliga bredden så blir höjden automatiskt 100 pixlar (dvs en tredjedel av ursprunget). Kryssar man i "Förstora bilder" och den ursprungliga bilden är mindre än t.ex. 400 pixlar så kommer bilden att skalas upp till det. En liten bild på 100x200 pixlar blir slutresultatet 200x400 om maxstorleken är vald till 400x400. Observera att bilden inte blir skarpare för att den skalas upp och innehåller fler pixlar – den blir bara större och de nya mellanliggande punkterna är bara uträknade som ett medelvärde (interpolerade).

Om bilder inte ska förändras alls i storlek när de sparas så kryssa bort "Ändra storlek" och övriga val blir med det inaktiverade (grå).

4.2.8 Språk

I rullgardinsmenyn "Languages" kan språket i menyer, dialogrutor etc. växlas mellan svenska och engelska. (Languages-menyn är undantagen och ändrar inte språk vid språkbyte).

4.2.9 Spara och hämta inställningar

Aktuella inställningar i sorteringsordning, linjaler, språk m.m kan sparas och hämtas i Arkiv-menyn. BBG sparar automatiskt de inställningar som är när programmet avslutas. Det innebär att när man startar programmet igen ser allt ut som när man avslutade det.

Om man av något skäl vill återställa alla inställningar till de initiala så raderar man bara "appelklyftig.bbg" i sitt användarkontos roaming-mapp så återskapas den vid nästa programstart.

5 Exif

Exif är en förkortning som står för "Exchangeable image file format" och är standardiserad metainformation som kan lagras jpg-bilder. Digitalkameror lagrar bland annat information om tidpunkten när bild togs, bländare, slutartid, brännvid, rotation, blick, ISO-känslighet och ett trettiotal andra data. Varje gång en bild i filformatet jpg, så uppdateras ett urval Exif-data så t.ex. att (kamera)märke och modell blir "Äppelklyftig" och "Bildbanksgenerator", originalfilnamn och datum när bilden skapas i bildbanken uppdateras, samt storleken på bilden skrivs också in. Resterande Exif kopieras från originalet (som t.ex. exponering, rotation, gps-data och datum då bilden fotograferades).

Användandet av Exif i AKK-program idag är ovanligt, men i framtiden kan det komma ändras och då kan det kännas skönt att slippa göra om sina bilddatabaser för den sakens skull då det redan hanterats av BBG.

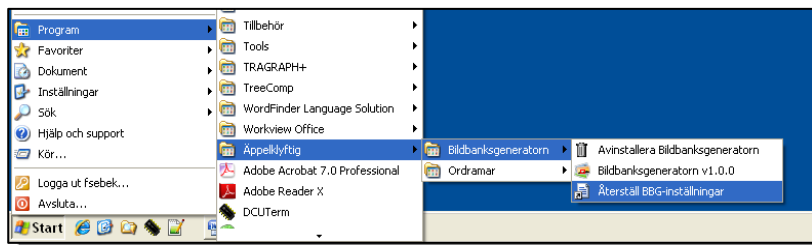
6 Nollställ inställningsfilen vid problem

BBG sparar alla inställningar i en särskild inställningsfil där senast använda mappar, bildstorlek och andra inställningar sparas. Ibland kan filen innehålla gamla referenser till sådant som raderats eller flyttats på. Om BBG inte automatiskt kan reparera sin inställningsfil så kommer du få en mängd felmeddelanden och då är det enklast att radera inställningsfilen så återskapas den vid nästa start av BBG.

Inställningsfilen heter *appelklyftig.bbg* och ligger i ditt kontos roaming-katalog.

Programmet ”Återställ BBG-inställningar” som finns i Bildbanksgenerator-mappen under Start-knappen

hittar rätt fil och nollställer den. I princip är det bara att trycka på den enda knappen som finns i programmet, men läs instruktionerna först!

7 Juridiska aspekter

Programvaran ”Bildbanksgeneratoren - BBG” har utprovats och utvecklats med intentionen att det inte ska innehålla några fel. Äppelklyftig tar dock inte på sig något ansvar på några som helst skador som kan uppkomma i anslutning till installation eller användning av programvaran.

Innehavare av fleranvändarlicens får installera ett obegränsat antal av programvaran så länge det rör sig om samma arbetsplats. En arbetsplats definieras som en plats med en (1) adress, t.ex. en skola, institution, bibliotek, filial, klubb eller motsvarande. En hel koncern, riksorganisation, kommun eller landsting räknas normalt som flera arbetsplatser.

Fleranvändarlicens innebär även att programvaran får lånas ut till privatpersoner under följande förutsättningar;

1. Programvaran får endast lånas av en privatperson åt gången.
2. Programvaran får endast lånas ut gratis – inte hyras eller leasas.
3. Programvaran får endast lånas av innehavaren av fleranvändarlicensen. Låntagaren får således inte låna ut, sälja eller distribuera programvaran i sin tur.
4. Programvaran måste avinstalleras från låntagarens dator när lånet upphör.
5. Programvaran får inte kopieras eller distribueras av låntagaren.

Programvaran skyddas av svensk och internationell upphovsrättslagstiftning.

Otillåten kopiering eller distribution av detta program, eller delar därav kan förutom skadeståndsskyldighet medföra böter.